



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum Deus velit alia à se. art. 2. disp. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

nentius quod habent in diuina essentia, sapientia, atque in Verbo æterno, quod quidem esse est ipsemet Deus, sint in Deo vita, iuxta illud Ioan. 1. *Quod factum est, in ipso vita erat.* Vtrumque verò de fide est, & Deum esse viuentem, & creata omnia in Deo vitam esse. De hoc secundo diximus etiam quæst. 4. artic. 2. & quæst. 15. artic. 1. disput. 1.

A qui nullam potest habere causam, qualis est actus voluntatis diuinæ: quare actus, quo Deus seipsum diligit, habet pro obiecto bonum, sed non finem.

ARTICVLVS II.

Vtrum Deus velit alia à se.

DISPUTATIO I.

P R I M A conclusio. Deus vult alia à se. Hæc est de fide, patet ex illo 1. ad Theſſalon. 4. *Hæc est voluntas Dei sanctificatio vestra.* Ex testimonio item Plal. 113. artic. præcedente citato, & ex multis aliis. Cùm autem Deus liberè velit alia à se, potueritque nihil eorum velle, probari nequit, Deum re ipsa velle alia à se, nisi vel ex diuina reuelatione, vel ex effectu, nempe ex existentia creaturarum. Ex quibus euidenter probatur esse vnã primam causam omnium, quam Deum appellamus, vt quæst. 2. artic. 3. ostensum est: eamque agere per intellectum & voluntatem, vt ibidem, & quæst. 14. artic. 1. probatum est: vnde euidenter colligitur, Deum velle existentiam creaturarum, ac proinde alia à se. Quare ratio D. Thomæ hoc loco ex inclinatione naturali, quam res naturales habent, vt communicent ac diffundant proprium bonum, non est ad probandum Deum re ipsa velle alia à se, sed ad probandum, voluntatis diuinæ esse, posse velle alia à se, consentaneumque esse cum diuina bonitate, Deumque proinde decere velle re ipsa alia à se, suam bonitatem illis communicando, ea ratione qua communicari potest, nempe producendo participationes quædam eius, aut etiam visionem sui, vel per vnionem hypostaticam seipsum communicando: non verò producendo aliquid creatum eiusdem rationis secundum: quoniam id nulla ratione esse potest.

C Secunda est. Deus vult se vt finis: alia verò propter se tamquam propter finem. Hæc est etiam de fide, vt constat ex illo Apocal. 22. *Ego sum, alpha & omega, principium & finis.* Prouerb. 16. *Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus.* Isaia 43. *Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me.*

DISPUTATIO II.

Vtrum velle alia à se sit perfectio in Deo?

D Vbiūm non est, actum voluntatis diuinæ, quatenus terminatur ad diuinã essentiam, vt rem volitam & amatam, quatenus item terminari vltimius potest in creaturas, quo pacto causa est potens eas producere, perfectionem esse in Deo: sed difficultas est, vtrum idem actus, vt terminatur ad creaturas, vt ad res actu volitas vt sint, quod necessarium est, si actu earum causa esse debet, sit perfectio in Deo quoad id, quod huiusmodi actus addit supra seipsum priori modo spectatum.

F Caietanus hoc loco, & articulo sequenti affue- rat, esse perfectionem in Deo: liberam tamen, ac voluntariam, quare proinde potuerit non esse in Deo: & talem, vt oppositum illius nullam in Deo dicas imperfectionem.

Potest verò hæc sententia probari. Primum, quoniam Deus ab eo quod actus ille addit supra seipsum priori modo spectatum, habet quòd sit causa actu creaturarum: ergo est perfectio in Deo. Patet consequentia, quoniam potentia, principiumve efficiens creaturarum, est perfectio in Deo.

Secundo.

QVÆSTIO XIX.

De voluntate Dei.

ARTICVLVS I.

Vtrum in Deo sit voluntas.

D I S P U T A T deinceps D. Thomas de iis, quæ ad diuinam voluntatem spectant. Quamuis autem in hoc articulo miscet interdum sermonem de potentia, potissimum tamen loquitur de actu. Si namque ostenderit actum voluntatis Deo conuenire, inde elucebit, potentiam eidem conuenire. Vt enim autor est Aristoteles in libro de somno & vigilia: *cuius est actus, eius est potentia: resque per se satis manifesta est.*

Prima ergo conclusio sic habet. In Deo est voluntas. Quæ conclusio est de fide, vt patet ex illo Plal. 113. *Omnia quæcumque voluit fecit.* & ex multis aliis testimoniis Scripturæ sacræ. Deinde probatur. Primum, quoniam omne intelligens est etiam volens: Deus est intelligens: ergo & volens, ac proinde in eo est voluntas. Consequentia est manifesta: minor verò demonstrata quæst. 14. Maior ostenditur, quoniam quemadmodum formam naturalem consequitur appetitus naturalis, qui inclinatio quædam est, & propensio in id, quod est sibi accommodatum, in quo quasi complacet, & quiescit dum ad est, in idemque quasi desiderio tendit dum abest, consequiturque eiusmodi appetitus formam naturalem prævia cognitione in autore naturæ, qui propensionem cuique rei tribuit ad suam naturam accommodatè. Quemadmodum item cognitionem sentientem sequitur appetitus sensitiuus, quo animal actu elicitio tendit in bonum sensu apprehensum, in eoque adepto conquiescit & gaudet: ita cognitionem intellectus sequitur appetitus intellectiuus, qui est voluntas, quò intelligens fertur actu elicitio in bonum intellectu apprehensum, in eoque obtento quiescit, delectatur, & gaudet: ergo omne intelligens est etiam si apte natura volens. Secundò Deus agit per intellectum & voluntatem, vt q. 14. artic. 1. ostensum est: ergo in Deo est voluntas. Tertiò, Deus est summè beatus: sed ad perfectionem beatitudinis requiritur gaudium & delectatio: quæ est actus voluntatis: ergo in Deo est voluntas. Quartò, voluntas est perfectio simpliciter, quam in vnoquoque melius est esse, quam non esse: ergo formaliter est in Deo.

Prima conclusio. In Deo esse voluntatem probatur.

Appetitus triplex explicatur.

Secunda conclusio. Velle diuinum est idem cum essentia diuina. Hæc eisdem rationibus probari potest, quibus q. 14. artic. 4. probatum est, intelligere diuinum esse idem cum essentia diuina: qua de causam hoc loco D. Thomas non probat. Circa primum argumentum D. Thomæ repetere animo id, quod ostendimus supra in calce quæst. 5. Bonum esse obiectum actus cuiusque voluntatis, etiam diuinæ, rationem autem finis non esse opus vt coniungatur cum obiecto actus eius voluntatis,

Prima conclusio. Deum velle alia à se.

Secunda conclusio. Deus quomodo est se, & alia vult.

Caietani sententia.

Probatum primum.